

Temat: **Gombrowiczowska anatomia**

1. Prosi wymienić słowa klucze powieści. (Powinniście zwrócić uwagę, że są to części ciała, które odgrywają znaczącą rolę w *Ferdydurke*). (np.: ciało w *Ferdydurke* – „pupa”, „tydka”, „gęba”). Zastanówcie się proszę, w jakim celu narrator poświęcił im tyle uwagi w powieści.
2. Przeczytajcie fragment *Anatomii Gombrowicza* Jerzego Jarzębskiego z książki *Powieść jako autokreacja* (tekst 1.), po czym korzystając z tekstu, wyszczególnijcie konteksty znaczeniowe ludzkiego ciała – ciało jako uporządkowany układ organów odzwierciedlający Kosmos oraz ciało jako źródło gestów – naturalnych i konwencjonalnych – które w relacjach międzyludzkich niosą określone treści. Następnie podajcie przykłady dla każdej z wymienionych kategorii (ciało jako *Wszechświat*– symbolika np. oka, serca, ręki; cielesne znaki naturalne – np. gorączka oznaką choroby, pot – stresu, zmarszczki – starości; gesty konwencjonalne – mimika, gesty, postawa itp.). Na zakończenie wyciągnijcie wnioski, że ciało jest kopalnią rozmaitych sensów.

TESKT 1

Od początków istnienia własne ciało fascynuje człowieka. Będąc mu przedmiotem i podmiotem zarówno, staje się również modelem *Wszechświata*. Będąc z kolei *Wszechświatem* – obdarza każdą ze swych części symbolicznym i mitycznym znaczeniem. Ciało jako obraz Kosmosu musi być jak Kosmos sensowne, a zatem oplata się płataniną zależności i powiązań między poszczególnymi elementami. Tak oto otrzymujemy pierwszy obraz człowieka jako systemu symboli – obraz statyczny. Ale nie można zapominać, że człowiek jest także istotą aktywnie uwikłaną w świat i stosunki społeczne, w trakcie swej działalności „produkuje” nieustannie setki i tysiące gestów znaczących – naturalnych i sztucznych. Gesty te winny być bez przeszkód dookreślane i właściwie interpretowane przez innych ludzi – od tego zależy sprawne funkcjonowanie społecznej maszyny. Jak widzimy, w nieustannej znakotwórczej aktywności człowieka ciało odgrywa szczególną rolę. W „mowie” ciała krzyżują się zawsze dwa zasadnicze paradygmaty: system znaczeń mitotwórczych i użyteczny w praktyce szyfr konwencjonalnych gestów.

Jerzy Jarzębski, *Anatomia Gombrowicza* [w:] tegoż, *Powieść jako autokreacja*, Kraków 1984, s. 35.

3. Proszę zinterpretować symbolikę części ciała i wypełnić odpowiednie zadania w karcie pracy (zad. 1., 2., 3.)
4. Proszę wskazać sytuacje z własnego życia, w których czujecie się „upupiani” oraz kiedy ktoś „robi Wam gębę”

.....
.....